

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Negyedévre . . . 3 kor. — III.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 30 III.

Felolós szerkesztő és Iaptalajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Hiedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A katonai javaslatok.

Erős kitartással folyik a népképviselőlet új, diszes hajlékában a véderő-javaslatok vég nélkülinek tetsző diskussziója. A függetlenségi-párt szónokai órákon át való beszédekben fejtik ki nézeteiket a kormány javaslatairól s ezenfelül valamennyien tiz aláírással ellátott határozati javaslatok benyújtásával biztosítják maguknak az általános vitában való újabb szólásjogot. E határozati javaslatok azonfelül majdan az ellenzéknek kívánatos anyag lesznek véget nem érő névszerinti szavazásoknak.

De hát nem is szorul ilyen tüzetes igazolásra, mert a magyar képviselőházi szabályok minden ismerője előtt különben is nyilván való, hogy ha az ellenzék óhajtja, bármédig is elhuzhatja a javaslatok vitáját s a parlament munkaképességét akár egy lusztrumra is megakaszthatja. Hiszen a szomszéd Ausztria parlamentje, az ő sokkal szigorubb házszabályai daczára is igazolása ennek az igazságnak!

Az ellenzék obstrukciójának eredményei gyanánt bekövetkezhetnek:

1. A véderő javaslatok törvénynyé emelésének megakadályozásával az ujonczozást az országban végrehajtani nem lehet.

2. Május hó elsején a kormánynak adott négy havi indemnitij lejár és költségvetés hijján az ország törvényen kívüli állapotba kerül.

A katonai javaslatok elleni harc első hete lepergett. A harc nemesen indult s nemesen folyik. Békére ma nincs kilátás, de még fegyverszünetre sem. Fejérváry eddigi engedményei az ellenzék nem szerelték le. Harci kedvét nem fokozták le. Többet akarnak ők s akar a nemzet. Sőt azt látuk Beöthy Akos klasszikus beszédéből is, hogy a harc mindig impozansabb lesz, a küzdés célja mindig tisztábban domborul ki. A célnak ismerete pedig fokozza az erőt, aczélozza az

akaratot. Az ilyen küzdelmet pedig Fejérváry-féle engedményekkel nem lehet elfojtani.

A negyedik protestáns estély.

Debreczen, február 1.

Zsufolásig, diszes, előkelő közönséggel telt terem, a helyet nem kapott közönség visszavándorlása, mely áhítat s mindenféleképp kitünő műsor: ime ez a tegnapi protestáns-estély képe. A főiskola hittanhallgatói, büszkék lehetnek arra, hogy sikerre vitték tervüket s hogy minden estélyükre össze tudják hozni a kalvinista világ előkelőseit. Tegnap is ott volt Kiss Aron püspök, a theologia tanárkara és sok-sok notabilitásunk. A hölgyek, különösen a szebbnél-szebb leányokból a legsikerültebb bál névsora is kitélnék.

Az estélyt a főiskolai kántus nyitotta meg, elénekelve Bethoven Ésti himnuszát. Azután Csiky Lajos theologiai tanár, a Ferencz József-rend lovagja tartott nagyérdemű, szellemes felolvasást ilyen címen: A protestantizmus és a nők. Skótországi tapasztalatait, az ottani nők vallásosságát festette élénk, megkapó színekkel a felolvasó. A tapsvihár után Szücs Margit urhölgy szavaltta el Jókainak „Anna keserve” című drámai költeményét, sok hévvel. Majd Hajdu László joghallgató énekel szépen egy dalt, Balogh István zongorakísérete mellett. Azután Ujlaky Miklós, a társulat alelnöke tartott hatásos felolvasást Kocsi Gergő Bálintról, a nagy reformátorról.

Az estély legfényesebb száma Bernáth Gizi urhölgy művészi czimbalomjátéka volt. A kisasszony Bihari érzélgőjét játszotta annyi művészettel, hogy a hallgatóság nem tudott kifogni a tetszésnyilvánításokból. Játéka csupa tüz és mélység volt, a Bihari szellemét hiven visszatükröztető. A sok tapsra ráadást is kellett adnia. Baja Mihály budapesti, volt debreczeni theologus néhány gyönyörű költeményt küldött az estélyre, amelyeket Kónya László hittanhallgató programmon kívül olvasott fel.

A főiskolai énekkar zsoltárekeke zárta be az estélyt. A hét óraker hazatérő közönség a legkedvesebb impressziókkal távozott.

Az Iparoskör bálja.

— február 1.

Az Iparoskör tegnap esti bálja szokatlanul fényes volt. Debreczen legelőkelőbb iparos családjai mind megjelentek a táncmulatságon, melyre tegnap este diadalmasan vonult be a frakk, a fehér-czipő s a boszton is. Általában előkelő színezete volt az egész bálnak s mint a névsor mutatja, mulató leányokban s asszonyokban sem volt hiány. Az első négyest 120 pár táncolta.

Reggelig lejtették a vidám párok Magyarok kitünő muzsikája mellett. Jelen voltak a bálón:

Asszonyok: Szendrei Sándorné, Dinnyés Gyuláné, özv. Egri Mihályné, Tóth Istvánné, Liptai Józsefné, Bálint Józsefné, Bartha Dánielné, Békés Istvánné, Tiba Andrásné, Tóth Istvánné, Debreczeni Lajosné, Tóth Mihályné, Keeskés Józsefné, Spál Károlyné, özv. Czerék Aronné, Pócsi Imréné, Hinkó Józsefné, Borbély Sámuelné, Sallay Sándorné, özv. Szücs Gáborné, Deák Józsefné, Szabó Péterné, Mészáros Györgyné, Horváth Józsefné, Hornyák András, Vas Mihályné, Szálkay Endréné, Böszörményi Imréné, Birinyi Gáborné, Nagy Jánosné, Pásztor Györgyné, Egresi Illésné, Molnár Istvánné, Kővári Mihályné, Pálfi Istvánné, Kovács Béláné, Halupka Józsefné, Takács Istvánné, özv. Szőke Istvánné, Nagy Jánosné, Figler Lajosné, (Hadház), Frenszli Gyuláné, Tóth Józsefné, Kelemen Sándorné, Urbánovics Miksáné, Balla Lajosné, Prach Hugóné, Barta Jánosné, Kormos Mihályné, özv. Gyarmati Gáborné, Vajó Istvánné, Busnyák Jánosné, Liptai Józsefné, Szőlősi Dánielné, Kalitzki Józsefné, Szabó Sándorné, Ács Gáborné, Thieszen Arturné, Kiss Sándorné, Kónya Lászlóné, Magyar Ferenczné, Kaszás Dánielné, Erdei Andrásné, özv. Kiss Bálintné, Szele Lajosné, Docekal Jánosné, Scheir Károlyné, Szécsényi Istvánné, Szabó Józsefné, Turi Gyuláné, Bozik Andrásné, Gárdosi Mihályné, Baesa Mihályné, Horváth Jánosné, Balogh Istvánné, Kerekes Istvánné, Kovács Mihályné, Eva Péterné, Konez Jánosné, Szabó Istvánné, Bruck Mórné, Hegyi Józsefné, Kardos Józsefné, Molnár Ferenczné, Juhász Gyuláné, Arabecz Fülöpné, Kéki Imréné, Biczó Gyuláné, Sárosi Jánosné, Megyeri Kálmánné, Kosta Lajosné, Madarász Lajosné, Balogh Mihályné, Bogdán Lajosné, Szojtyori Nagy Kálmánné, Boda Odónné, Nádai Rezsóné, Riesz Lipótné, Bisutka Gáborné, Lux Jánosné, Vas Jánosné, özv. Sánta Józsefné, Kovács Gyuláné, Györfi Aladárné, Rózsa Alberné, Tóth Sándorné, Goldstein Józsefné, Goldstein Lipótné, Fridvalszki Rezsóné, Guthán Józsefné, Nagy Mihályné, Papp Lászlóné.

Kisasszonyok: Halupka Esztike, Takács Mariska, Szilágyi Sárika, Nagy Ilonka, Frenszli Margit, Tóth Etelka, Torma Róza és Erzsike, Ács Veronika, Balla Maresa, Bozókai Zsuzsika, Bartók Rózsa, Kormos Emma, Gyarmati Erzsike, Kubinyi Lujza és Emma, Vajó Maresa, Balogh Böske, Vári Juliska, Liptay Kata, Szőlősi Erzsike és Mariska, Szabó Róza, Máté Juliska, Kaliczki Emma, Ács nővérek, Kiss Erzsike és Mariska, Ormós Emma, Kaszás Erzsike, Pócsi Piroska, Erdei Mariska, Szele Juliska, Docekal Mariska, Bálint Juliska, Eismann Micsi (N.-Várad), Molnár Róza, Bozik Ilonka, Szendrei Juliska, Egri Erzsike, Szabó Mariska, Liptai Katicza, Bálint

nővérek, Békés nővérek, Mikes Erzsike, Tibai Eszti, Nagy Mariska, Nagy Juliska, Tóth nővérek, Keckés Juliska, Spál nővérek, Czerék nővérek, Szalkai Mariska, Pócsi nővérek, Borbély Róza, Sallai Zsuzsika, Linus Eszti, Deák Juliska, Szabó Mariska, Mészáros Eszti, Danes Eszti, Horváth Juliska, Hornyák Vilma, Vass Juliska, Böszörményi Rózsika, Birinyi Eszti, Nagy Eszti, Pálfi Róza, Marsalkó Rózsika, Kovács Mariska, Kovács Erzsike, Széchényi Piroska, Papp Erzsike, Ujfalusi Juliska, Csárdosi Ilonka, Szepesi Mariska, Kis Juliska, Kerekes Ilonka, Konez Julia, Elsborg Hermin, Glück Berta, Szuhár Rózi, Arabecz Gizella, Kéki Eszti, Brukner Margit, Biczó Irénke, Koszta Juliska, Madarász Róza, Balogh Erzsike, Kis Sára, Bogdán Rózsika, Honyok Ilona, Sz. Nagy Ilona, Róza Teréz, Papp Piroska, Varga Erzsike, Goldstein nővérek, Nagy Izabella, Nagy Mariska.

Hangverseny a Svetits-intézetben.

— febr. 1.

A Svetits-intézet Önképző-Segítő-köre tegnap délután 5 órakor házi hangversenyt rendezett az iskola nagytermében, mely díszes előkelő közönséggel egészen a zsúfolásig telt meg.

A hangverseny Nentviének regiszterű, két szólamu partitúrájával kezdődött, melyet a negyedéves képezdészek kara adott elő, hatást keltő összetanultsággal. Törpék és gnómok voltak: Bartha Józsi, Debreczeni Annus, Majda Gizi, Haber Feri, Mattyasovszky Henriette, Ott Lajos, Fejér Erzsé, Jobbágy Lili és Konrád Marianne. Valamennyi ezukros, kedves babafő.

Murainak a „Büvészet” című egy felvonásosában Adamek Vilma, Irinyi Ilke, Udvardy Mariska, Strausz Karesi és Leidl Henrik játszottak, állandó derűtség között. Barna Mariska és Gavallér Ilona igen kedvesen adtak elő egy éneket. Riesz Erzsébet pedig Makainak „Szere-nád” című monológját mondotta el, olyan ügyesen, hogy a közönség alig győzte tapssal.

Kurián Margit és Vámos Stefánia művészi zongorajátékát Antal Jolán, Fried Juliska, Kontsek Laci, Mandel Mariska, Nagy Brigitta, Onodi Erzsike, Tikos Etel, Tikos Magda, Szentpály Annus, Than Ilonka, Vámos Adus, Wágner Erzsé, Balogh Irén, Dall Asta Margit, Devits Margit, Popper Annus, Vidovich Andrea, Husz Miczi, Szalay Irén, Lesska Mariska, Kardos Gizi, Engeszer Janka és Eisenmann Anna gyermekhangszereken kísérték. Játékuk csupa báj és élvezet volt. Tombolva ismételték meg.

Tabajdy Lenke, akit a házi hangversenyekről előnyösen ismerünk, tegnap is nagy, teljes hatást keltett Sipulusz egy magánbeszédének elszavalásával. Korda Rózi, Sajó Berta, Guró Ilona, Horváth Irma és Pattermann Ida a legügyesebb vonósötösök egyike. Bereziknek egy vigjátékát adták ezután a bájos műkedvelők, kik közül Lukács Armin, Gondy Klári és Boros Anna tetszettek legjobban. Jók voltak a többiek is: Juhász Ilona, Fridmanszky Anna, Fényes Eliz és Czabán Dani. Az érdekes műsor utolsó száma a jeles oratoristának, Stojanovits karmesternek egy kisebb operettje volt, melyben Kovács Eta, Perczel Etel, Cieleczky Margit, Járossy Margit (ő különösen tetszett), Szaploneczay Irén, Korda Rózi, Péterfi Margit, Horváth Irma, Lelkes Janka és Gröny Ilona jutottak hálás szerephez s valamennyien sok tapsot kaptak.

A kitünően sikerült hangverseny a díszes és nagyközönség körében a legkellemesebb hangulatot teremtette s fényes bizonyítást szolgáltatott annak a szorgalmas oktatásnak, amelyet a növendékek szavalati és zenei kiképzése terén elértek. A házi hangversenyt különben ma délután megismétlik.

Ellopta a saját feleségét.

— Saját tudósítónktól. —

Párját ritkító komikus esetről küld tudósítást magyarszéki levelezőnk. A pompás história mintha valami bohózatból lépne elénk.

Szelistye Száldobágyon legény korában híres nőesábitó volt. Mangra Pál paraszt gazda. Két évvel ezelőtt megházasodott. A pap áldása azonban nem javította meg a csapodár legényt, pár hét múlva a faképnél hagyta a fiatal menyecskét s más leány után futkosott a falusi Don Juan.

Az elhagyott asszonyka két hosszú évig buslakodott s mindent megpróbált, hogy hűtlen férjét visszahódítsa. A szegény asszony igyekezetét különben egy szemre való szép oláh fáta hiúsította meg minduntalan, a kibe a férj időközben fülíg beleszeretett.

A múlt héten a cserben hagyott feleség felkereste Román Szavétát, a férje szeretőjét s esdeklő szavakkal könyörgött neki, hogy szakítson a férjével, mert akkor bizonyára visszatér hozzája. A leány hajlott a kérésre.

— Eppen idejében jöttél, mert az urad holnap el akar szöktetni a szülei háztól, hogy azután bagóhiten éldegéljen velem.

A leány fejében mindjárt egy ötlet is támadt.

— Meg fogom szégyeníteni az emberedet s azután majd elidegendik tőlem.

— Az Isten is megáld érte — hálálkodott az asszony.

— Este 7 órakor jön értem kocsival az urad — magyarázta a leányzó — hogy elszöktessen. Érigy el te a kert végébe, aztán téged fog elszöktetni helyettem.

Este 7 órakor pedig nagy kendőbe burkolva ott állt az asszony a kert végében. Kis várakoztatva meg is érkezett a szekér, a melyen Mangra két emberrelült, hogy elszöktesse szerelmesét. A férj lelépett a szekérről és az asszony felé közeledett a homályban:

— Te vagy Szavéta?

— En, suttogta az asszony,

— Jössz?

Az asszony a fejével bólintott.

A férfiak erre a szekérré segítették az édes terhet s elrobogtak vele. Mangra Pálnak a falutól távol eső házához, a hol a becses zsákmányt leemelték a szekérről. A házban a férj rokonai már összegyűltek, hogy egyesült erővel megvizsgálják az elrabolt leányt, ha netán aggodalmi volnának. Az asszony nem mert bemenni a szobába, mire a férfiak becipelték s bent kipakolták a nagykendőből.

Óriási elképedés, majd hatalmas hahota támadt, a mikor az egybegyűltek az elszöktetett leány helyett Mangra Pálnét ismerték fel.

UJDONSÁGOK.

* **Tisztelgés a polgármesternél.** A ág. hitv. egyház presbitériuma tegnap délelőtt tisztelgett Kovács József polgármesternél. Materny Lajos esperes üd-

vözölte a polgármestert s örömét fejezte ki, hogy a közbizalom olyan férfiut ültetett a polgármesteri székbe, a ki mindenkor lelkesedéssel esüngött városunk jó sorsán. Beszéde végén arra kérte a polgármestert, hogy figyelmét és jóakarát fordítsa az ág. hitv. egyházra is. Kovács József megköszönte a szivélyes szavakat s megígérte, hogy a tőle telhető jóakaratu támogatás elől soha sem fog elzárkózni. Különben igen szívesen fogadta őket, hosszan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

* **Eljegyzés.** Dr. Dóczy Emili a debreczeni ügyvédi kar fiatal, rokonszenves tagja eljegyezte özv. Novák Jánosné szeretetreméltó leányát, a debreczeni szép leányok egyik tagját: Erzsike kisasszonyt. A boldog menyasszony huga Rottler Béla kir. táblai bírónak. Az eljegyzéshez, mely tegnap este szűk családi körben folyt le, a rokonok, barátok és jóismerősök őszinte szerencsekívánatai fűződnek.

* **A gépjavitó műhely ünnepe.** Az államvasutak debreczeni műhelytelepének tisztikara és munkásszemélyzete tegnap este abból az alkalomból, hogy a századik „felülvizsgálatos” mozdony elkészült, bankettet rendezett. A bankettet Törő Imre Csapó-utezai vendéglőjében tartották meg, a mely erre az alkalomra egészen megtelt. Ott voltak Tolnay Kornél üzletvezető, Siegmeth Károly főfelügyelő, Podolszky Béla a műhelytelep főnöke, továbbá az üzletvezetőség több tisztviselője, a műhelytelep tisztikara és nagyszámmal a munkásszemélyzet. Az ünnepi beszédet Pogány Armin tartotta. Tartalmas, szép beszéd volt ez, melyet hosszantartó zajos éljenzéssel honorált a társaság. Utána Tolnay Kornél üzletvezető állott fel s a kartársi szellem fenntartása és ápolásáról mondott hatásos beszédet. A zajos taps lecsillapultával Nagy Sándor, a műhelytelep vezetője olvasta fel alkalmi versét a századik mozdonyról. A mozdony elkészítésének minden fázisáról humorosan számolt be és mindvégig derűs hangulatban tartotta vele a társaságot. A banketten még számos felköszöntő hangzott el s a társaság a késő éjjeli órákig a legjobb hangulatban maradt együtt.

* **A debreczeni kegyesrendi róm. kath. főgymnasium.** „Révai Miklós” önképző köre megalakult. Elnök Krampera Gyula VIII. oszt. tan., főjegyző Unger József VIII. oszt. tan., aljegyző Szenerády István VII. oszt. tan., pénztárnok Kamerát János VIII. oszt. tan., elnök Kostyák József VII. oszt. tan. Első megnyitó gyűlését vasárnap, február 1-én

tartotta, melynek műsora a következő: 1. Megnyitó beszéd, tartotta a főgymn. igazgatója. 2. Alkalmi beszéd. Tartotta Szücs István dr. az önképző-kör vezető tanára. 3. Uj Simeon. Tompa M. Szavaltá Lippe Árpád VIII. oszt. tan., 4. Buzdító beszéd, az Önképzőkör tagjaihoz. Tartotta Krampera Gyula ifjúsági elnök. 5. A cigányleány. Költ. elbeszélés, irta és felolvasta Simonyi István VII. oszt. tan. 6. Révai Miklós élete. Irta és felolvasta Majoros József VIII. oszt. tan. 7. Vitéz Jónás. Vida J. Szavaltá Keszler Dezső VIII. oszt. tan. Siker koronázza az ifjúság működését.

* **Kinevezés, áthelyezés.** A pénzügyminiszter Joó Mihály adóhivatali tisztet a karcagi adóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki. — A pénzügyminiszter Dániel Lajos fogyasztási adóhivatali ellenőrt adószedővé nevezte ki. — A pénzügyminiszter Fliesz Henrik a nagykárolyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez beosztott vármegyei napidíjas számgyakornokot, ki régebben debreczeni újságíró volt, segélydíjas pénzügyi számgyakornokká nevezte ki.

* **Friedmann József nyomában.** A csalások bünkrónikájában nem utolsó helyet foglal el az az eset, melyről csak tegnap hullott le a lepel. Az egész nem nagy összegről szól, de a mód, melylyel a gonosztevő azt elkövette, ritkítja párját. Érdekességét pedig csak fokozza az a körülmény, hogy összefüggésben van egy helybeli rendőrtiszt nevével és a Friedmann-féle 11,000 koronás csalással, Sőt az egész csalásnak ez utóbbi körülmény volt az indító oka. Pár nappal ezelőtt ugyanis a rendőrség bűnügyi osztályához Gyulafehérvárról néhány sor távirat érkezett: „*Friedmannak nyomában vagyok kérek még százharmincz koronát a czimemre, Neumann László.*” A bűnügyi osztálynál nagyot néztek erre a táviratra. Neumann elutazásáról mit sem tudtak, ha ő magától elment, hát ne számítson segélyre. Saját szakálára ment el, hát fogja is el a csalót, de pénzt azt nem küldenek, különben sincs rá pénz. A sürgönnyt félre tették s többé nem is gondoltak rá. Csak mikor másnap találkoztak Neumann László detektívvel, csodálták, hogy oly gyorsan hazajött Gyulafehérvárról. Szóvá is tették előtte a táviratot. Neumann tiltakozott ellene, hogy azt a táviratot ő adta volna fel, hiszen el sem utazott a városból. A dolognak a nyitjára tegnap jöttek rá. Egy irat érkezett Gyulafehérvárról a rendőrséghez, melyből kiderült, hogy egy ismeretlen csaló felhasználva Neumann László detektív nevét, egy ottani polgár embertől százharmincz koronát csalt ki. A csaló azt hazudta, hogy őt a debreczeni rendőrség küldte ki a sikkasztó Friedmann elfogatására. A tettesnek már nyomában van, de elfogyott a pénze. A rendőrségtől kapna azonnal, de míg az megérkezik, a sikkasztó messze lesz már és ő elesik a jutalomtól, melyet Friedmann elfogatására tűztek ki. Hogy a polgár bizalmát még inkább megnyerje, előtte adta fel a fenti szövegű táviratot és egy meghatalmazást is adott, melylyel a hitelező a

pénzt fölveheti. Négy napig várt a hitelező a pénzre, a mikor észrevette, hogy becsapták. A csaló ellen feljelentést tett.

* **Presbyteri gyűlés.** Az ág. hitv. egyház presbiteriuma szordán délután négy órakor az iskola termében gyűlést tart. A presbyteri gyűlésen folyó ügyeket tárgyalnak.

* **A Szent-László dalegylet új elnöke.** A Szent-László dalegylet tegnap rendes közgyűlést tartott, melyek legfontosabb tárgya az elnökválasztás volt. Nagy Sándor ügyvéd, a dalegylet hosszú ideig volt elnökének lemondása folytán megüresedett elnöki tisztségre egyhangulag Bárdossy Gyula üzletvezetőségi titkárt választották meg. A közgyűlés még jelentéseket és folyóügyeket tárgyalt.

* **A zálogházak bélyegilletékének eltörlése.** A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara a kézzzálogkölesönüzletekben szedett bélyegilleték eltörlése érdekében mozgalmat indított s felhívta az ország kereskedelmi- és iparkamaráit, hogy tömörüljenek mellé. Egyidejűleg a kereskedelmi miniszterhez felterjesztést intézett, melyben arra kéri a minisztert, hogy az 1869. XVI. t.-cz. oly megváltoztatását kezdeményezze, mely a zálogkölesönüzletek ma érvényben álló illetékkötelezettségét általában vagy a husz koronán alul levő kölcsönösszegekre nézve eltörli s az állami zálogházak üzletét vidéki fiókok létesítésével az ország minden részére kiterjeszti.

* **Álarczsbál a Margit-fürdő disztermében.** A Margit-fürdő disztermében Szabó Miklós táncztanító nagy sikerű álarczsbált rendezett tegnap este. A calicot-estélyen körülbelül 200 maszkot és jelmezt láttunk, a legnevetetőbb változatosságban és eredetiségben. A legfuresább maszkok közül öten díjakat is nyertek, miket a rendezőség éjjelkor, a demaskirozás alkalmával osztott ki. A táncz kora estétől késő hajnalig tartott. Kiss Gyula muzsikája mellett.

* **Magyar nevek.** Döttler Imre debreczeni lakos belügyminiszteri engedéllyel *Domokos*-ra; Deutscher Sámuel *kisújszállási lakos és kiskorú gyermekei Dénes-re*, Veszeli Pál nyíregyházi esendő *Váradira* magyarosították neveiket.

SZÍNHÁZ.

Tapolezai és Leszkay.

Tapolezai Dezső apásától, a boldogul Szigeti Józseftől nem örökölt drámaírói tehetséget, ellenben a drámáit örökölte és ez is szépen kamatozó örökség, amióta Szigeti bácsi színdarabjai Pálmai Ilka és Fedák Zsazsa jóvoltából reneszánszukat ölik.

Amíg a Magyar Színházban a „Nő-emancipáció”-t játszották, Tapolezai tantímet kötött ki a darab után. De egyik előadás követte a másikat és a tantiém még mindig nem érkezett. Tapolezai tehát Leszkay igazgatóhoz levelet küldött, hogy postafordultával biztosan elvárja a tantiémet, mert ellenkező esetben kénytelen lesz... stb.

— No várj! — gondolta Leszkay. — Majd küldök én neked tantiémet, de nem lesz örömed benne!

Ötszáz forintot tett ki a tantiém, ezt a pénzt beváltotta csupa egyfilléresre és társzekéren küldte el Tapolezai lakására.

Néhány sor irást is mellékel a kedves küldeményhez.

— Kedves barátom, itt küldök ötszáz forintot a tantiém fejében, de légy szives újra átolvasni, hogy meg van-e az egész.

Tapolezai első pillanatban elszörnyedt, amikor meglátta a rengeteg halom rézpénzt. De azután előszedte a fufangját és visszaküldte az egész summát e levél kíséretében:

Kedves Lattyó! Átolvastam a pénzt és úgy találtam, hogy tíz forint hiya van. Mivel nincs kizárva, hogy én tévedtem, légy szives újra átolvasni a pénzt.

Leszkay dühösen csottintott az ujjával, mikor nyakára hozták a borzasztó pénzt.

— No ezt jól csináltam!

Kivett a pénztárczájából tíz forintot, borítékba zárta ezzel a levéllel:

— Kedves Tapim! Igazad van, tényleg hiányzott belőle tíz forint, a melyet itt mellékelve küldök a többi pénzzel együtt. De most már vigyen el az ördög!

Endre és Johanna. Rákosi Jenőnek erőtlől és szenvedelemtől duzzadó tragédiáját ujtották fel vasárnap este. A nagyszabású és mozgalmas drámai művet pompás előadásban hozták színre. Dícsérettel kell megemlékeznünk az alapos, minden apró részletekre kiterjedő készülségről, a mely minden szereplő játékát jellemezte. Elismerés Makónak, a miért hazai szerző munkájától nem kimélt sem munkaerőt, sem körültekintő figyelmet. *Jeszenszky* Irén a női főszerepben érvényesítette, jeles színészi kvalitásait, a mivel tegnap is igaz gyönyörűséget szerzett a közönségnek. *Palágyi* Lajos, mint Endre herceg ismét kétségtelen bizonyoságot adta, — hogy egyik legjelesebb magyar színész. — Fényes beszétechikája, magával ragadó bensősége tegnap is zajos tapsokat provokált minden oldalról. Kisebb szerepekkel *Menszáros* Margit, *Hahnel* Aranka, *Havasi* Szidi, *Györfi* Mariska, *Klenovits*, *Pataki*, *Farkas*, *Szilágyi*, *Nagy* Dezső és *Sebestyén* teljes sikerrel vettek részt a kitűnő előadásban. A kifogástalan rendezés Klenovits érdeme. (G. s.)

Százhetéves asszony.

Női Matuzsálem halála.

Győr, február 1.

Győrött ma reggel meghalt egy 107 esztendősi asszony s mi azt hisszük, hogy Magyarország legöregebb asszonyáról írjuk a nekrológust, a mikor róla írunk. Özvegy Adler Simonné, született Neumann Julia volt a neve a női Matuzsálemnek és jómódu győri család áll halálos ágya körül.

1796-ban Devecserben született, tehát a 18-ik században, átélte az egész 19-ik századot és 20-ik századból két évet, 17 éves korában, 1813-ban ment férjhez és férjével Gyömöröre, Győrme gyébe költözött. Ott éltek kilencz évig és 1822-ben jöttek Győrbe lakni és itt lakott nyolczvan esztendőn át mind halálig.

Győrré jövetelükről érdemes megemlíteni, hogy ők voltak az első zsidók, kik az ugynevezett „Incolat” (szabad letelepülési engedély) alapján a vámon belül Győr város belsejében letelepedhettek. Férje közbeesülésben álló terménykereskedő volt. A letelepülési engedélyről szóló okiratot az öreg asszony egész életén át, mint drága kincsét őrizte, szalaggal átkötve tartotta szekrényében.

Házasságából négy gyermeke született, kik közül három 30—40 éves korában halt meg. A negyedik, a legfiatalabbik — mint ő mondta, a család kedvence most 70 éves. Özvegy asszony s édesanyjával együtt sógoránál, Grósz József Győri bornagykereskedőnél lakott. A legidősebb leánya, ha élne, most 87 éves volna.

Le volt foglalva e hely a t. közönségnek, hogy megtudja az idény legnagyobb újdonságát. Naponta érkeznek nagymennyiségben tavaszi és nyári áruk, legújabb női felöltők. Meg van tiltva árat kiírni olyan olcsó.

Asztalos József áruháza

— Debreczen, Kossuth-utca. —

Az elhaltak csak 15 unokája és 15 dédunokája maradt. Az unokák közül a legidősebbik 50 éves, a legfiatalabbik 18 éves. Dédunokái közül a legidősebbik 15 éves, a legfiatalabbik 15 hónapos.

Az unokák és dédunokák nagy áhítattal szokták hallgatni az öreg matrona régidőkből való emlékezeit, melyeknek kifogyhatatlan forrása volt. Az inzurrekciók idejében, a mikor Nagy Napoleon megvívta a megyeri csatát és egy éjszakát Győrött töltött, Andlerné Gyömörön élt boldog családi életet az urával.

A szabadságharc idején férje beállott nemzetőrnek a 21 éves öcsése helyett, a kinek a szülőket kellett el-tartani.

Gyermekkorát az öreg asszony a deveeseri zsidónegyedben, a ghetto-ban töltötte, melynek életéről megható emlékezései voltak. Az édesapja jótékony ember volt, ki sokat segített üldözött hitsorsosainak nyomorúságán. Tőle hallotta s meg is jegyezte magának a jótékony-ságnak ezt az aranytanácsát:

— Ha szegénynek alamizsnát viszel, mielőtt bemény, kopogtass be hozzá s ha vendéget találsz nála, az alamizsnát ne előtte add át, hanem hagyd ott úgy, hogy a vendég ne vegye észre.

Lelki épségét az öreg nő 107 éves korának utolsó pillanatáig megtartotta. Csak éppen, hogy sokkal jobban emlékezett a régesrég történt eseményekre, mint a közel multakra. Erzékei is bámulatosan épek maradtak mindvégig, jól látott, hallott, sőt még telefon át is gyakran beszélgetett. Ki tudja, meddig élte volna még, ha két héttel ezelőtt nem történt volna meg vele az a szerenesétlenség, hogy elesett és a lábát törte. Az ágyba dőlt és egyszerre megrohanta a végelgyengülés.

Ingatlanok forgalma.

Ifj. Harsányi Gábor és neje Kiss Róza veszik a debreczeni 3191. sz. telken foglalt Kut-utca 134 sz. házat és 1 hold 650 négyszögöl ondódi földet Kurucz Lajos és neje Sipos Juliánától 8400 koronáért.

Nagy András és neje Szendrei Zsuzsanna veszik a debreczeni 6475. sz. telken foglalt 600 négyszögöl Varga-kerti szőlőt Pipó Zsuzsánától 4200 koronáért.

Fischer Bernát és neje Fischer Mária veszik a debreczeni 7007. sz. telken foglalt 300 négyszögöl Csige-kerti szőlőt Vida Józsefné és neje Rátka Zsuzsánától 1100 koronáért.

Galamb Sándor és neje Fehér Weisz Hani veszik a debreczeni 6500 sz. telken foglalt Péterfia-utca 55 számú Kiss Eszter Kozma Imréné és társaitól 16000 koronáért.

SZINLAP.

Ma hétfőn, 1903. évi február hó 2-án:

Lotti ezredesei.

Értesítés a katonák felvonásában.

Molnap, kedden, február hó 3-án, délután 107-ik szám „B”

Velenozel kalmár.

Bejelentés.

Apró hirdetések.

Nem savanyu, de kitűnő sámsoni kerti bor 22 kr literje, Csapó-utca 39. sz.

Denaturált szesz literje 40 filléért kapható Ifj. Czeglédi József üzletében Bika szállóval szemben

Világhírű Martell Cognac

Debreczen és vidéke részére egyedüli főrehtár: Varay József kereskedésében, városi bórpalota.

Zongora tanítót (férfit) keresek gyermekekhez. Értekezhetni: Péterfia-utca 65 szám alatt.

Boros Testvéreknél divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és vesezők a versenyben letező legolcsóbb árakban. Maradékot féláron.

Pemetefü cukor (Borasy-féle) 1 doboz 10 krajczár. Kapható: Borasy cukrászdába és Józsa és Jóna arak üzletében.

Katonakeztyük tisztítását

javitással együtt párját 8 kr-ért, glase-keztyük tisztítását jutányos árért vállalom. Péterfia-utca 37.

Kitűnő ASZTALI BOROK érkeztek Kontsek Géza

fűszer- és borkereskedésébe. Szabó Gyula úr termése.

Érmelléki asztali vegyes 1 liter 35 kr.

Érmelléki rizling 1 liter 40 kr.

Leszállított árak!

A farsangi idényre megérkeztek

a szebbnél szebb

gaze, tülle és csipke **báli kelmék.**

Sima és Brocat selymek, Francia batisztok, Csipkediszek és himzések, Anjour és himzett Batisztok, Báli virágok, Legyezők, Selyem és Phantasie sálók,

Bosznay J. és Társa

női-divat áruházában

Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

Önkéntes árverés

Gazdálkodással felhagyni szándékozván, Szatmármegyében Csomaköz község határában, Nagy Károlytól 12 kilométer távolságra eső 340 kis hold tagos birtokomat (30 hold szőlő, 10 hold udvar és kert, pompás urilak, borház, forraló, cseléd és vinczellér lakok, istállók), továbbá Ugocsa megye Nevetlenfalu község határában, országút és vasút mellett fekvő 140 kis hold birtokomat (tanyaépület és istállóval), vetésekkel, felszerelésekkel vagy a nélkül, önkéntes árverés útján eladom.

Az árverést a csomaközi birtokra folyó évi február 26-án délelőtt 11 órakor csomaközi tanyán, vasúti állomás Szaniszló, névtelenfalusira 27-én Halmiban, irodámban tartom meg.

Bánatpénz 10,000 korona, a kisebbekre 1200 korona. Bővebb felvilágosítást kívánságra ad a tulajdonos

Nagy József,
ügyvéd, Halmi.

Schicht szappan

„Szarvas,, vagy „Kulcs”

jegygyel.

legjobb és legkiadósabb s ezért a

legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható!